

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného **JUDr. B. D. a spol.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí 11. augusta 2016 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 5. augusta 2016 sp. zn. 4 Tp 9/2016, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca) nevyhovel návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR z 3. augusta 2016 č. VII/1 Gv 74/16/1000-151 (ďalej len prokurátor) na vzatie do väzby obvinených J. C. a R. R. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a prepustil oboch obvinených zo zadržania na slobodu.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že konanie obvinenej J. C., na ktoré poukazoval prokurátor vo svojom návrhu, nie je kolúznym správaním, preto nenapĺňa dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

V prípade obvineného R. R. taktiež nezistil žiadne kolúzne správanie, ktorým by maril priebeh vyšetrovania, a preto nemohol akceptovať podaný návrh. V jeho prípade poukázal na skutočnosť, že skutok mal nastať v roku 2007, pričom obvinený bol v októbri 2007 priamo zadržaný vo výrobní spolu s ďalšími osobami a po výsluchu bol prepustený na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal prítomný prokurátor ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť do zápisnice vo vzťahu k oboj obvineným, pretože neboli vzatí do väzby v zmysle podaného návrhu. Včas podanú sťažnosť do dňa konania verejného zasadnutia bližšie nezdôvodnil.

Na verejnom zasadnutí prokurátor uviedol, že trvá na podanej sťažnosti, pretože u obvinených sú dané dôvody väzby v zmysle podaného návrhu, preto navrhol sťažnosti vyhovieť, zrušiť napadnuté uznesenie a oboj obvinených vziať do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Obhajca obvinenej J. C. na verejnom zasadnutí uviedol, že rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie považuje za správne, a preto navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Obvinená J. C. i obvinený R. R. na verejnom zasadnutí navrhli sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako sťažnostný súd, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k týmto zisteniam a záverom.

Senát sťažnostného súdu po postupe nariadenom citovaným ustanovením z predloženého dosiaľ získaného spisového materiálu zistil, že obvinená J. C. je trestne stíhaná spolu s ďalšími osobami pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. na základe uznesenia vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru Ministerstva vnútra SR, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava z 1. augusta 2016 pod ČVS: PPZ-275/NKA-

PZ-BA-2016, ktorým jej vzniesol obvinenie pre trestnú činnosť, ktorej sa mala dopustiť na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení (č.l. 223 - 235/zv. č. 1).

Ďalším uznesením toho istého vyšetrovateľa z 1. augusta 2016 bolo obvinenej J. C. rozšírené obvinenie pre zločin porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 alinea druhá, ods. 3 písm. a/, b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. a zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. a zároveň bolo vznesené obvinenie aj R. R. pre zločin porušovania predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1 alinea druhá, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mali obaja dopustiť spolu s ďalšími osobami na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení (č.l. 236 - 247/zv. č. 1).

Následne vyšetrovateľ uznesením z 2. augusta 2016 podľa § 21 ods. 3 Tr. por. (per analogiam) s poukazom na § 18 ods. 1 Tr. por. spojil trestnú vec oboch obvinených s trestnou vecou obvineného JUDr. B. D. a spol. a vec je vedená pod spoločnou sp. zn. ČVS: PPZ-275/NKA-PZ-BA-2016 (č.l. 248 - 260/zv. č. 1).

Obvinená J. C. bola podľa § 86 ods. 1 Tr. por. zadržaná 2. augusta 2016 o 05.30 hod. príslušníkmi polície, o čom svedčí zápisnica o zadržaní (č.l. 5403-5404/zv. č. 24) a obvinený R. R. toho istého dňa o 07.15 hod. (č.l. 5447-5449/zv. č. 24). Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR neprepustil obvinených zo zadržania, ale dňa 3. augusta 2016 o 17.30 hod. odovzdal obvinených sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica s návrhom na ich vzatie do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. (tzv. kolúzna väzba), ku ktorému pripojil dosiaľ získaný spisový materiál. Svoj návrh odôvodnil tým, že z dôkazového materiálu je evidentné, že trestné stíhanie obvinených je dôvodné. V prípade obvinenej kolúzny dôvod väzby videl v tom, že v predmetnej trestnej veci je trestne stíhaný aj Z. N., ktorý je na úteku od 17. mája 2016, pričom pri domovej prehliadke u obvinenej dňa 2. augusta 2016 sa našiel list, ktorý dostala do poštovej schránky od Z. N., z čoho vyplýva, že je s menovaným v kontakte. Okrem toho bol pri domovej prehliadke nájdený preukaz

príslušníka SIS č. 956701 s vložkou služobného preukazu a fotografiou obvinenej, pričom použitie tohto dokladu môže mať kolúzny charakter konania.

Dôvody kolúznej väzby obvineného R. R. videl v tom, že obvinený inštruoval spoluobvinených, ktorí sa podieľali na výrobe cigariet, ako majú vo veci vypovedať, keby nelegálnu výrobu cigariet objavila polícia alebo colníci. Vzhľadom na tieto skutočnosti hrozí v prípade ich ponechania na slobode, že budú mariť priebeh vyšetrovania.

Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu dňa 3. augusta 2016 v čase od 10.30 do 16.15 hod. vypočul obvinených za prítomnosti prokurátora, obhajcu obvinenej (obvinený R. R. si obhajcu do verejného zasadnutia nezvolil), pričom po výsluchu obvinených, návrhu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry nevyhovel a rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 87 ods. 1 Tr. por. ak prokurátor odovzdá zadržanú osobu súdu podľa § 85 ods. 4 alebo podľa § 86 ods. 1, pripojí k zároveň podanej obžalobe alebo návrhu na vzatie do väzby celý doposiaľ získaný spisový materiál; inak nariadi prepustenie zadržanej osoby na slobodu písomným príkazom s primeraným odôvodnením.

Podľa § 87 ods. 2 Tr. por. sudca pre prípravné konanie je povinný do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od prevzatia zadržanej osoby podľa odseku 1 a doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do väzby alebo ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne uznesením o nevzatí do väzby podľa § 72 ods. 3.

O čase a mieste konania výsluchu sudca pre prípravné konanie v súlade s ustanovením § 72 ods. 2 Tr. por. upovedomil vhodným spôsobom zvolených obhajcov i prokurátora. Z uvedeného vyplýva, že v prerokúvanej veci prokurátor i sudca postupovali v súlade s procesnými ustanoveniami.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal

obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia môže byť vzatý do väzby aj vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestné činy terorizmu, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Tieto ustanovenia Trestného poriadku týkajúce sa osobnej slobody jednotlivca vychádzajú z čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a konkrétne väzby sa týka prvých päť odsekov:

1/ Osobná sloboda sa zaručuje.

2/ Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

3/ Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo ju prepustiť na slobodu.

4/ Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo ju prepustiť na slobodu.

5/ Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Tieto ustanovenia článku ústavy sú premietnuté aj v základných zásadách trestného konania, konkrétne v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Väzba v systéme zaist'ovacích trestnoprávných prostriedkov teda predstavuje najzávažnejší zásah do ústavou zaručenej osobnej slobody občana v čase, keď ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o vine obvineného. Úprava dôvodov väzby, ako vyplýva z vyššie uvedeného, vyjadruje výnimočnosť a fakultatívne použitie tohto procesného prostriedku. Trestný poriadok teda nikde nehovorí o tom, že každý obvinený musí byť vzatý do väzby. Súd, ktorý je oprávnený rozhodovať o väzbe, môže tento procesný prostriedok použiť len vtedy, ak sú zistené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu niektorého z následkov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por. Z hľadiska procesných predpisov rozhodovaniu o väzbe je venovaný prísny formálny pohľad, ktorý má vylúčiť alebo minimalizovať možnosť vzniku porušení základných práv a slobôd osôb, ktoré sa jej podrobujú.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného sťažnostný súd zistil, že v prejednávanej veci je nepochybné iba to, že obvineným bolo vznesené obvinenie v zmysle § 206 ods. 1 Tr. por. Z predložených zadovážených dôkazov možno vyvodiť záver, že obaja obvinení s prihliadnutím na doposiaľ zadovážené dôkazy sú dôvodne podozriví z trestnej činnosti kladenej im za vinu. Zároveň však treba uviesť, že samotné vznesenie obvinenia nepostačuje k tomu, aby boli obvinení vzatí do väzby.

Čo sa týka dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. (tzv. kolúzna väzba), je potrebné uviesť, že sudca pre prípravné konanie v súlade so stavom veci a zákonom reagoval na argumentáciu uvedenú v návrhu na vzatie do väzby a správne rozhodol o neprítomnosti dôvodu väzby u obvinených. V tomto smere vyhodnotil všetky zhromaždené skutočnosti. S týmto záverom sudcu pre prípravné konanie sa sťažnostný súd stotožnil v celom rozsahu a nemá potrebu ho dopĺňovať, pretože sťažovateľ dôvody, ktoré uplatnil v návrhu na vzatie do väzby, na verejnom zasadnutí neobohatil o žiadnu novú skutočnosť, ktorá by bola dôvodom na prípadnú zmenu napadnutého rozhodnutia.

V tejto súvislosti sťažnostný súd pripomína, že rozhodnúť o väzbe možno iba na základe konkrétnych skutočností a nie na abstraktných úvahách.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani najvyšší súd v prerokúvanej veci z predloženého spisového materiálu nezistil žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali dôvodnú obavu, že obvinení budú pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených, prípadne inak mariť objasňovanie skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, a preto sťažnosť prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 11. augusta 2016

JUDr. Peter S z a b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová